

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 549

NOTA

Bellestraat (fase 1), Affligem
(Vlaams-Brabant)

Programma van Maatregelen

VAN EYNDE MEREL

Colofon

Uitgever	ADEDE bvba
Jaar van uitgave	2020
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	Janssens David
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bvba. ADEDE bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten voortvloeiend uit diens adviezen.

Inhoudsopgave

1	Gemotiveerd advies.....	- 4 -
2	Programma van maatregelen.....	- 6 -
2.1	Volledigheid van het onderzoek.....	- 6 -
2.2	Waardering van de archeologische site	- 6 -
2.3	Afwijking Programma van maatregelen bureauonderzoek	- 6 -
2.4	Bepaling van maatregelen.....	- 6 -

1 Gemotiveerd advies

In opdracht heeft ADEDE in maart 2020 een landschappelijk bodemonderzoek met daaropvolgend een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd aan de Bellestraat te Affligem. Het onderzoek werd uitgevoerd naar aanleiding van de aanleg van een nieuwe loods en bus stelplaatsen. In april 2018 werd binnen het plangebied een bureauonderzoek uitgevoerd waarbij op basis van de resultaten van dit onderzoek vervolgonderzoek met ingreep in de bodem in de vorm van proefsleuven geadviseerd werd, voorafgegaan door een landschappelijk bodemonderzoek, ten einde het archeologische potentieel van de site te waarderen en te verfijnen.¹

Reeds in het bureauonderzoek werden de werken opgedeeld in drie fasen, het landschappelijk bodemonderzoek besloeg het volledige onderzoeksgebied en dus alle fasen. De resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek tonen dat de bodem in fase 2 en in het noordelijke deel van fase 3 reeds afgegraven en verstoord zijn. Dit toont aan dat verder archeologisch onderzoek in deze zones weinig opportuun is. De boorpunten in fase 1 en het zuidelijke deel van fase 3 vertonen wel een bewaarde bodemopbouw (met uitzondering van het meest zuidelijke punt aan de straatkant). In deze twee zones kan verder onderzoek in de vorm van een proefsleuven onderzoek wel nor tot kennisvermeerdering zorgen.

Het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven heeft duidelijkheid verschaft omtrent de aan- en/of afwezigheid van archeologische sporen binnen het onderzoeksgebied van fase 1. De opgelegde dekkingsnorm van 12,5% werd net niet gehaald, toch is er voldoende kennis verzameld wat betreft dit onderzoeksgebied om tot gefundeerde uitspraken te kunnen komen.

De resultaten van het uitgevoerde veldwerk tonen dat de bodemopbouw in het grootste deel van het projectgebied van fase 1 nog intact is, met uitzondering van enkele zeer lokale verstoringen verspreid over het terrein. Ondanks de goed bewaarde bodem werden maar een klein aantal archeologische sporen aangetroffen, het gaat hier om drie paalkuilen, en twee kuilen. Twee van de paalkuilen staan mogelijk in relatie tot elkaar, maar door hun ligging in de sleuf is het niet duidelijk of deze deel uitmaken van een structuur. In deze sporen is ook geen aardewerk aanwezig, waardoor deze paalsporen niet eenduidig gedateerd kunnen worden. Verder werden ook twee kuilen aangetroffen. Eén hiervan bezat opvallend veel houtskool en kan mogelijk geïnterpreteerd worden als een vuurkuil. Op basis van het aanwezige aardewerk werd dit spoor tot de late middeleeuwen gedateerd.

¹ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/7244>

Vervolgens werden ook enkele natuurlijke sporen aangetroffen, waaronder een duidelijke windval. Dezen hebben een beperkte archeologische relevantie, aangezien deze natuurlijke sporen ook vondsten kunnen herbergen, al bevinden deze zich dan niet in situ. De zuidelijke helft werd op enkele plaatsen zeer lokaal verstoord door recente leidingen.

Zoals reeds aangegeven werd slechts een beperkt aantal sporen aangetroffen, het dient echter ook opgemerkt te worden dat het onderzoeksgebied van deze fase ook beperkt in omvang was. Alle aanwezige sporen wijzen op een agrarische functie en niet op een nederzetting, waardoor het kennispotentieel van het onderzoeksgebied reeds grotendeels bereikt is. Verder onderzoek binnen het projectgebied van fase 1 zal dan ook maar tot beperkte kenniswinst zorgen. Het voorgestelde proefsleuven onderzoek in zone 3 dient wel nog uitgevoerd te worden.

Gelet op het kleine aantal relevante sporen, dat allemaal wijst op een gebruik als landbouwgebied, lijkt verder archeologisch onderzoek weinig opportuun en zal dit enkel leiden tot beperkte kennisvermeerdering. Verder onderzoek binnen fase 1 zou zodus weinig archeologische meerwaarde kennen en ook vanuit kostenbatenperspectief niet te verantwoorden zijn. Bijgevolg acht ADEDE bvba voor deze onderzoeksfase verder onderzoek niet noodzakelijk. De proefsleuven in zone 3 dienen wel nog uitgevoerd te worden.

2 Programma van maatregelen

2.1 Volledigheid van het onderzoek

In het uitgestelde traject was het mogelijk om al het vooronderzoek uit te voeren dat noodzakelijk is om met voldoende zekerheid een uitspraak te kunnen doen over de aanwezigheid en waarde van archeologisch erfgoed.

2.2 Waardering van de archeologische site

Ondanks de goed bewaarde bodem werd slechts een gering aantal sporen, die te linken zijn agrarische activiteiten. De aangetroffen sporen hebben weinig potentieel tot kennisvermeerdering.

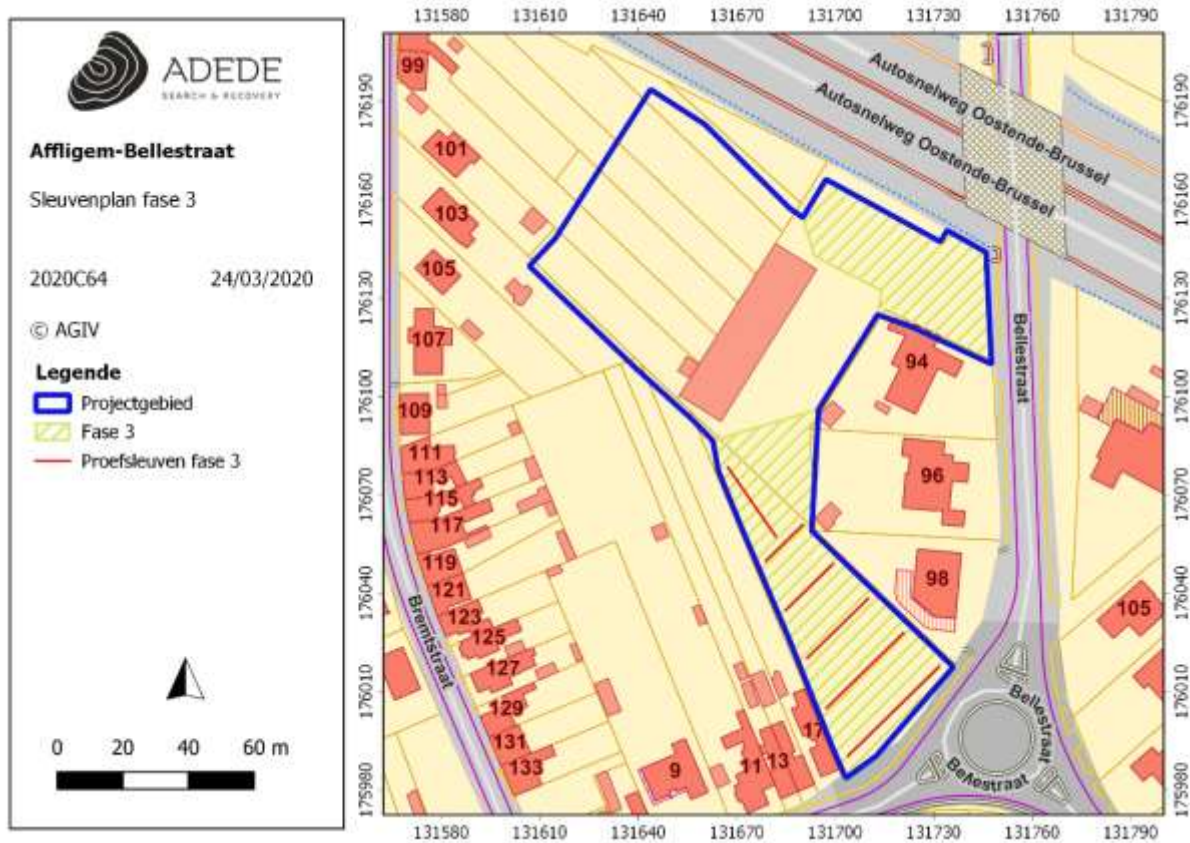
2.3 Afwijking Programma van maatregelen bureauonderzoek

Op basis van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek, werd het proefsleuven onderzoek in fase 2 afgeschreven. Uit het bodemonderzoek bleek namelijk dat de bodem hier reeds verstoord en afgegraven was. Hetzelfde geldt voor de noordelijke zone van fase 3. Deze afgravingen komen ook naar voor in het DHM. Deze data tonen aan dat het archeologische niveau op deze locaties niet meer intact is en dat verder onderzoek hier dus ook niet noodzakelijk is. Op basis van deze argumenten werd ook het reeds afgegraven deel van de zuidelijke zone van fase 3 uitgesloten en werd het sleuvenplan lichtelijk aangepast (Figuur 1 en Figuur 2).

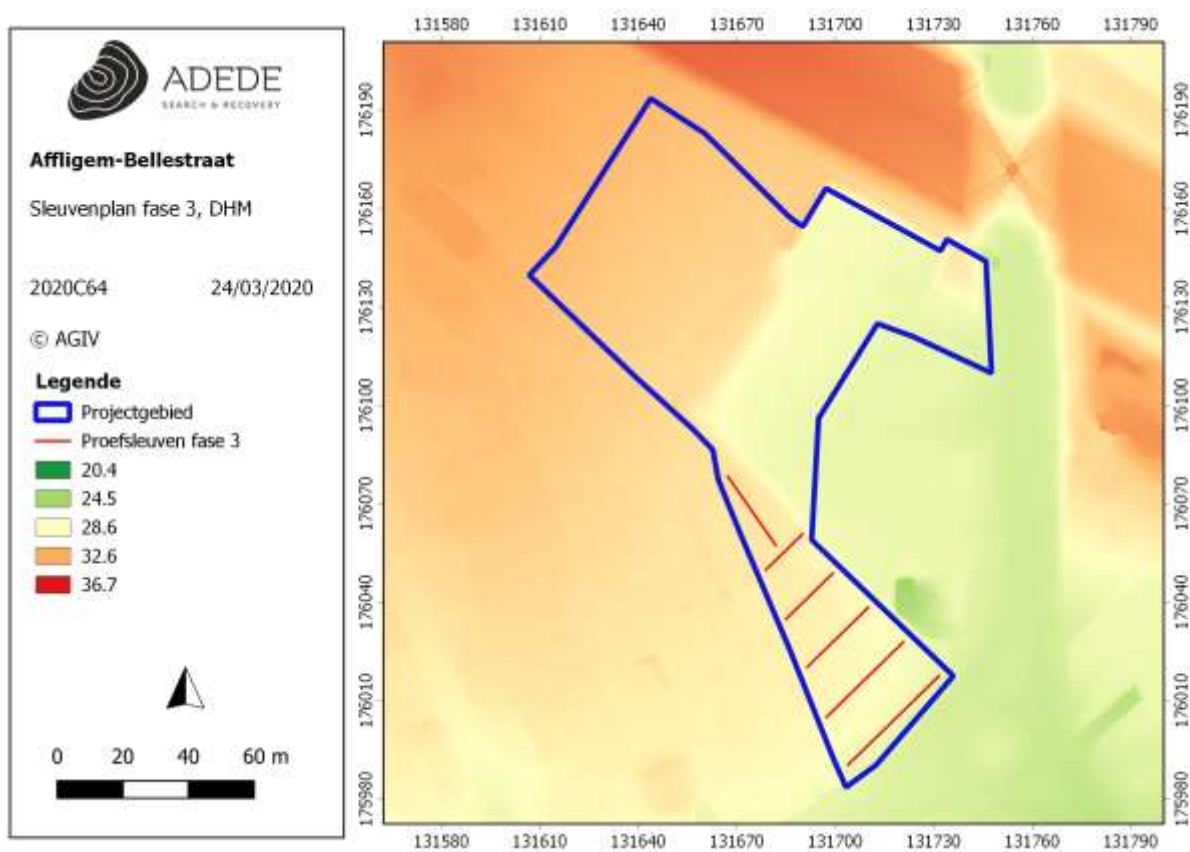
2.4 Bepaling van maatregelen

Uit het proefsleuvenonderzoek dat ADEDE bvba uitvoerde, blijkt dat zich binnen het onderzochte terrein van fase 1 enkel archeologisch relevante sporen van agrarische aard in de bodem schuilhouden. Tijdens het onderzoek werden, behalve enkele paalkuilen en kuilen, geen archeologisch relevante sporen aangetroffen. Bijgevolg acht ADEDE bvba verder onderzoek dan ook niet noodzakelijk, het proefsleuvenonderzoek vormt hierbij het eindpunt van het archeologisch onderzoek op het terrein voor deze fase.

Het landschappelijke bodemonderzoek toonde aan dat ter hoogte van het zuidelijke deel van fase 3 de bodemopbouw nog intact was. De proefsleuven in zone 3 dienen wel nog uitgevoerd te worden.

Figuur 1. Sleuvenplan fase 3 op GRB.

Figuur 2. Sleuvenplan fase 3 op DHM.